

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Duker Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Lulu Le-
opold (VII Erzsebet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
luntă. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
ABONAMENTUL pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dospel acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mente, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 38.

Brașov, Duminică 17 Februarie (1 Martie).

1908.

Mărgineni și Lisa....

Cetitorul atent va fi observat deja, cetind titlul acestui articol, că e vorba de comunele Mărgineni și Lisa, de cari s'a făcut amintire zilele aceste în foaia noastră. Sunt două dintre cele unsprezece comune din confiniul militar transilvănean de odinioară, ce purta numele de regimentul I. de grăniceri români, despre cari am adus vestea dureroasă din numărul penultim al foaiei noastre.

Aceste două nume ne reamintesc pe un Român cu inima mare, unul dintre cei mai capabili și viteji oșteni ai Majestății Sale, pe fericitul colonel David baron Urs, care, ca nobil ce era, purta predicatul „de Margina“, după comuna sa natală Mărgineni, și ne aduc aminte totdeauna de strălucita faptă războinică a lui Urs, care, judecată după merit, îl așează în șirul glorioșilor comandanți ai armatei împărătești, cari în timpuri viforoase de războiu au condus steagul ei la învingere. Aceasta faptă eroică militară ni-o reamintește numele comunei Lisa din acelaș confiniu ardeleanesc, nume ce n'are nimic comun cu numele cetății Lissa dela coasta Dalmației, — care, de când cu învingerea armatei și a flotei austriace dela 1866 în războiul cu Italienii, a devenit istoric — afară de comunitatea de origine, de rasă și de limbă, ce unește poporul român dela noi cu poporațiunea italiană dela acel litoral.

Despre învingerea dela Lissa pe uscat și pe mare a scris colonelul din armata noastră comună, Francisc Rieger, într'o biografie ridicată memoriei colonelului Baron Urs*, între altele: „Dacă lucrurile au ajuns acolo, ca viceadmiralul Tegetthoff, cu forța sa intactă navală, să dea peste o flotă care a intrat în acțiune în cele mai rele condițiuni, acesta este meritul apărătorilor din Lissa, al căror comandant a fost colonelul Baron Urs,

* „Oberst br. Urs de Margina bei Solferino und Lissa“. (Oesterreichische militärische Zeitschrift, Tom. II. 2. broșura pe luna Maiu 1898.)

apărători cari au cauzat inamicului atâtea pagube, încât mai nici un bastiment italian nu era cu totul nevătămat... Partea apărătorilor la victoria dela Lissa este deci extraordinară și istoria cu numele Tegethoff va scrie în acelaș timp și numele Urs“...

Ei bine! acest Urs, urmașul vitejilor grăniceri români din Ardeal, dupăce disgustat și mâhnit de multe ce le-a întâmpinat, s'a retras din armată, a avut un singur dor mare: să ridice și să ducă la prosperare și înflorire școalele române din ținutul său natal. Iată ce zice acelaș colonel ces. și reg. Rieger, în privința aceasta despre Baron Urs:

„...Cu toată fapta sa glorioasă comandantul insulei întărite, pe care îl decoră Maj. Sa cu coroana de fier cl. II, se retrase în Februarie 1867 iarăș la pensie și prin strălucitul său fapt dela Lissa încheiă pentru totdeauna cariera sa militară. Următorii 30 de ani ai vieții sale îi consacra el cu totul pentru ridicarea învățământului școlar în ținutul regimentului de grăniceri români de odinioară din care însuși făcuse parte până la 1850.“

Vorbind de activitatea extraordinară a lui Urs pe acest teren, Rieger spune: „Urs a înmuitit și ridicat școalele geanitărești, a construit și arangiat clădiri corăspunzătoare, a căutat și a găsit învățători harnici, i-a condus, dirigeat și supravegheat, a fost un superior sever dar drept. În toți anii vizita școalele, examina pe elevi, inspecta pe învățători și pe învățați, lăuda sau dojenia după merit și să nizuia totdeauna a nimeri adevărul... era un afabil și plăcut filantrop și prietin al conaționaliilor săi în viața socială. El dăruia pe copiii cei mai sărguitori, ajuta pe părinții sau familie celor lipsiți, chema pe cei mai de aproape pe la casa sa, pe cei mai depărtați la masa sa ori unde i-ar fi întâlnit. O deosebită plăcere avea când după terminarea unei inspecții putea să ospăteze pe directorii și învățătorii de

școală la masa sa gătită în restaurantul comunei“...

Este adeseori un mare bine pe lume că omul nu trăește peste limita vieții sale, pe care o numim ceasul din urmă. Căci de ar fi trăit baronul Urs până în ziua de azi ar fi fost de sigur cea mai nenorocită ființă pe acest glob al mizeriilor omenești. Și dacă ar putea străbate până la el vestea despre atentatul, ce-l plănuesc micii despoți ai țării Făgărașului, vrând să stângă viața românească a acelor școli, de care el a grijit și pentru cari s'a jertlit treizeci de ani în firma oredință și speranță că le va putea salva de peire, — s'ar întoarce de sigur de trei ori în mormântul său.

Tot așa ziceau cronicarii zilei, că s'ar fi întâmplat și cu bravul și eminentul general Doda, dacă ursita lui n'ar fi avut milă să-l răpească dintre cei vii înainte de a vedea tristele isprăvi de azi ale grănicerilor săi Severineni!

Acei inimoși și mari români plutesc azi în sferele păcii neturburate... dar cei ce trăiesc azi, și asupra cărora a trecut datoria, grija de a apăra neamul și mărgăritarele culturii lui, ce fac ei, ce cred și simt ei și cum vor ei, să-și împace conștiința în fața încercării de atentat nemernice a cărmuitorilor dela Făgăraș?

Acțiunea lui Kristoffy pentru votul universal. »N. P. Journal« află, că pe ziua de 7 Martie a. c., va fi convocat la Budapesta un *congres regnicolar al partidului radical*. Pentru acest congres s'au trimis 1200 de invitații după nume, iar la întrunirea lui va lua cuvântul fostul ministru de interne Kristoffy. El va declara, că cei doi ani pe cari s'a crezut dator a-i petrece în tăcere și în pasivitate, s'au terminat fără ca votul universal să fie realizat. Tocmai de aceea el s'a decis a intra earăși în activitate și a se pune în fruntea unei acțiuni pornite în toată țara, în interesul celei mai grabnice realizări a votului universal.

In consfătuirea partidului constituțional de alaltăieri secretatul în ministeriul

de interne, contele *Hadik*, a declarat, că nici dânsul dar nici ministrul *Andrassy* nu se lasă conduși în ce privește administrațiunea interioară a țării de puncte de vedere de partid. Astfel de suspiciuni dovedesc un simptom îngrozitor de lipsă de conștiință politică.

Alegerile pentru dieta Croației au decurs în prima zi, după părerea unanimă a ziarelor, în cea mai deplină ordine. O mică încăierare s'a întâmplat numai în localitatea Biskutec, între starceviciani și coaliționiști și o demonstrație neînsemnată în Agram. Rezultatul primei zile *constitue pentru banul Rauch o înfrângere completă pe întreaga linie*. Dintre membrii guvernului, cari toți și-au pus candidatura, n'a obținut nici unul vre-un mandat, ba unii dintre ei au rămas într'o minoritate rușinoasă, deși le-a stat la dispoziție întreg aparatul administrativ.

Rezultatul alegerilor din prima zi este următorul: au fost aleși 19 Starcevicieni, 23 coaliționiști, 2 membri ai partidului țărănesc, 2 Sârbi radicali, 3 membri ai partidului constituțional și 1 Starcevician independent. În 6 cercuri s'a declarat balotagiu.

Spiritele se calmează....

Imblănzirea aderenților lui Hollo. — Discursul lui Apponyi.

Evenimentele zilei de alaltăieri au fost cunoscutele *pour-parle-uri* din camerele și vorbirea ministrului Apponyi în favorul proiectului revizuirii regulamentului.

Gruparea Hollo, care până eri alaltăieri căuta să submineze prin convenționale și atacuri de ziare poziția lui *Andrassy* și a celorlalți șefi ai coaliției — a tras coada între picioare și s'a dat plai-nică. De o sesiune în partidul independent sau chiar de obstruarea proiectului revizuirii din partea aderenților lui Hollo, nu mai poate fi deocamdată vorba. Pretensiunile soviniștilor nemulțumiți s'au redus aproape la zero: restrângerea cercului de influință al președintelui camerei și o reducere moderată a duratei ședințelor, lucruri pe cari le-au pus de altfel în vedere cu câteva zile mai înainte și *Andrassy*, *Kossuth* etc.

S'a încheiat prin urmare un nou armistițiu. Până când — vom vedea.

Din discursul lui Apponyi reținem următoarele părți:

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Cronica artistică.

Al 11-lea concert simfonic.

București, 11 Februarie 1908.

Concertul simfonic de Duminică trecută e deschis prin uvertura *Eleonore* Nr. 1 op. 138 de Beethoven, revăzută de maestru în ultima perioadă a evoluției genului său. Numele acestei uverturi este al *Eleonorei de Breuning*, pentru care maestrul avea un cult deosebit și în a cărei familie se pătrunse Beethoven de lirismul capo d'operilor lui Goethe, de idealismul divinului Platon și de farmecul *Odiseei* lui Omer. Nu rămâne nici o îndoială, că toate aceste capo d'opere, ce se citeau regulat în castelul Breuning, unde Beethoven era maestru de piano, găsiră un puternic echo în sufletul genialului compozitor, deschizându-i noi orizonturi și servindu-i ca mediu de inspirații. Astfel în uvertura »*Creațiunile lui Prometheus*« se inspiră Beethoven din drama lui Eschyl. în uvertura »*Egmont*« din tragedia lui Goethe și în Simfonia cu cor, punctul culminant al muzicii simfonice, completează el prin sunete himnul lui

Schiller »an die Freude.« — Aureola de gingășie îngerească, în care vedea pe *Eleonora de Breuning »copila cu ochii albaștri și păr blonde«,* sentimentele de adâncă recunoștință ce-i purta pentru bunătatea nemărginită ce-i arătase totdeauna, făcu pe Beethoven să prelucra de 3 ori uvertura aceasta pretinzând pare că genului său fecund o lucrare cât mai perfectă.

Și toate cele 3 prelucrări au rămas și vor rămânea perpetue modele de structură orchestrală.

Andante con moto continuat în crescendo cu *Allegro con brio*, cu care începe uvertura, e o minune atât ca factură orchestrală cât și ca limpezime a expresiunii.

În *Adagio ma non troppo*, partea a doua a uverturii, genul betovenian ne apare în toată Majestatea lui prin pianissimo stacato, prin modulațiunile neprevăzute, cari se nasc în jurul unuia și acelaș motiv. Ar fi de dorit ca pe programele concertelor simfonice să figureze cât mai des ceva din neasămuitele capo d'opere ale genialului Beethoven; și aceasta atât din punct de vedere al estetice cât și din punct de vedere educativ, educațiunea muzicală a publicului fiind principalul țel al creării acestei orchestre, și fiind știut că

în muzică în pictură, precum și în literatura estetică o educații serioasă nu se poate obține decât prin studiarea maestrilor clasici.

În partea 2-a a concertului se execută simfonia în mi minor a compozitorului ceh *Dvorah**, intitulată *Aus der neuen Welt* — *Dvorah*, compozitorul operi *Wanda*, căruia universitatea din Cambridge i-a oferit titlul de doctor în muzică pentru valoarea rapsodiilor sale, cu lege motive populare din lumea lui cea nouă și plămădindu-le în vasta-i inteligență muzicală le intrupează în chip magistral în formele unei celebre simfonii. În *Largo* partea 2-a a simfoniei cu dulci motive câmpenești la clarinetto, cu răspunsuri duoase de violoncel, simfonia atinge apogeul ei.

În partea finală, *Allegro con fuoco*, *Dvorah* dovedește multă ingeniozitate prin modulațiunea în cele 4 tonalități succesive ale acelaș motiv incredințat viollei, motivul conducător îl posedă instrumentele de alamă, și e susținut de violele secundă, care-l împrumută pentru câteva măsuri instrumentelor de coarde, pentru a-l înalța iarăși instrumentelor de alamă. De regretat a fost, că corneta a piston,

*) pronunță Dvorjac.

care joacă un rol principal în acest *Allegro*, s'a prezentat destul de slab.

În partea III-a a concertului d-șoara *Else Gutheim*, pianistă din *Düsseldorf*, a executat »*Variațiuni Simfonice*« pentru piano și orchestră de *César Frank*. Publicul nostru e condus adesea de prejudețul, că tot ceace poartă emblema străinătății trebuie să fie neapărat bun; și mențiunea pe program, că a venit din *Düsseldorf*, are aerul de a impune cu oarecare pedanterie capacitatea muzicală a executantei *César Frank*, compozitorul celebrilor *oratorios* și al mult apreciatei poeme simfonice *Redemption*, este o puternică personalitate în școala muzicală modernă din Franța, și purtătorul victorios al marelui *Prix de Rome*. În mâinile d-rei *Gutheim*, *Frank* pierde multe din remarcabilele lui calități.

Pasagii întregi au fost executate șters din cauza lipsei unei tehnice de fond; prea puțină forță, al cărei efect a fost eclipsarea clavierului, ce avea rolul principal, de cătră orchestră; în schimb avea oarecare delicatețe de *touché*, calitate care n'a putut complecta lipsurile unei interpretări artistice.

1) Oratoriu. Gen de muzică special cu text ce are ca subiect o legendă biblică.

»Modificarea definitivă a regulamentului camerei o vom face-o în legătură cu reforma electorală. Să fim însă cu luare aminte, ca să nu între cumva în vigoare legea electorală, creată pe base largi, fără ca să între totodată în vigoare și reforma regulamentul camerei. Acum se ia numai o dispoziție temporară, care are valoare numai pentru dieta actuală. Fiecare știe pentru ce voim să facem aceasta. Motivul unic e, că — până vor intra în șanturile constituției nouăle pături, până când nu ne vom putea face o idee clară despre modul cum se va forma în viitor națiunea și reprezentata ei, cu un cuvânt până când nu vom fi rezolvat lucrurile de tranziție — avem să luăm și să executăm importante dispoziții, cari au de țintă numai și numai consolidarea națiunii. Vedem doar și acum, că executarea acestor măsuri se lovește de piedeci neînvingibile și în actualul parlament».

La imputarea ce s'a adus guvernului, că prin revizuirea proiectată voeste să treacă mai ușor prin camera urcarea conținutului de recruți, Apponyi observă, că ține prea mult la trecutul său și demnitățile sa, ca să reflecteze la astfel de observări neserioase.

Apponyi vorbește apoi pe larg despre necesitatea revizuirii plănute și ajunge la concluziunea, că revizuirea urmărește scopul de a potența (?) capabilitatea de muncă și puterea creatoare a parlamentului.

Ministrul Apponyi a atins în trecut și chestiunea reformei electorale.

»Am observat, a zis Apponyi, în cercul colegilor mei deputați o neliniște oarecare, când stimatul meu prieten, d-nul ministru de interne, vorbind despre urmările votului universal, a zis că vor intra în această Cameră și astfel de factori, cari stau pe baza internaționalismului sau cari pun interesele lor specifice peste interesele mari generale naționale. (Strigăte din stânga: Adevărat! Mare zgomot). De repetiteori am spus și susținem și acum, că vom recomanda Camerei numai o astfel de reformă electorală, care asigură necondițional interesele naționale. (Aprobări vii). Dacă însă nu voim să operăm cu minciuni, nu putem realiza aceasta reformă, fără ca să nu netezim (?) drumul pe sama a-celor elemente, cari de fapt se află în țară. Aceasta stă în legătură cu noțiunea de libertate și aceasta e corect. Cei ce trăiesc în această țară, să nu se ascundă, ci să se prezinte aici în forum (Aprobări). Trebuie să ne îngrijim numai, ca aceste elemente să nu prepondereze. Situația națiunii maghiare sau, se zice, a maghiarimei în parlamentul ungar nu va mai fi atât de comodă, ca pe timpul când o parte a naționalităților s'a retras în pasivitate și când aveam de lucru cu un număr mai mic de alegători, cu cari puteam pacta în unele cercuri și pe cari îi puteam câștiga cu fel de fel de mijloace. Noi nu voim să-i eschidem, ci noi dorim, ceea ce nu va trage nimeni la îndoială (Doamne ferește! Nota cul.) o adevărată reprezentanță a poporului».

Conferența orașelor din Ungaria în chestiunea contribuției.

Față cu proiectul de reformă a contribuției, ce l'a adus ministrul de finanțe Dr. Wekerle, orașele vor lua poziție. Spre scopul acesta s'a ținut în Budapesta o mare conferință a delegațiilor orașelor, — primarii fiecărui oraș provincial, deputații

dietați, reprezentanții a numeroase municipii, delegații a mai multor camere industriale și comerciale, a multor corporațiuni și reuniuni comerciale și industriale.

Conferența s'a ținut sub prezidiul primarului din Budapesta Dr. Stefan Barczy. Conferința a ridicat proteste contra reformei intenționate de guvern a contribuțiilor țării. Și reprezentanții orașelor provinciale se plâng, ca și ceilalți reprezentanți în conferință, și anume în sensul rezoluției luate de capitala Budapesta, mai adăugând, că reforma plănuită e păgubitoare chiar pentru populațiunea agricolă a Ungariei.

Este de însemnat, că scopul întrunirii acestei conferențe este să se proclame solidaritatea orașelor în ori-ce privință.

Consilierul magistratului Dr. Th. Body comunică rezoluțiunea capitalei Budapesta relativă la chestiune, și între altele zice: Proiectul de reformă a contribuției nu realizează scopul mărturisit de guvern: de a ușura clasele mai sărace ale poporului și de a supune la mai grele contribuțiuni de venit proporțional pe celelalte clase de cetățeni.

Relevându-se pe larg tot soiul de gravamine relative la diferitele specii de contribuțiune, conferința decide: să se elaboreze un memoriu detaliat și temeinic, care să se aștearnă guvernului și totodată și camerei,

La discușiune au luat parte între alții Dr. Roland Hegedüs și deputații dietali Kmety și Polonyi.

Dupăce s'au desbătut punctele mai însemnate ale memoriului intenționat, primarul, președintele conferinței, închide ședința, pofind pe membrii ei a se înterese de aceasta chestiune și în viitor și anume dorește ca întrunirea să se repeteze în proximal an chiar în interesul orașelor.

Salon de convorbiri.

Onorată Redacțiune!

Ideia sulevată în cauza susținerii școalelor confesionale mă îndeamnă și pe mine să fac amintire despre un lucru, care nu de mult s'a întâmplat în două comune aproape de Zlagna.

Acest lucru cred, că s'a întâmplat și în alt loc, dar par'că nu-mi vine a crede, ca și acolo să se fi întâmplat tot sub condițiuni ca aici. Anume în comunele Trimpoale, Valea Dosului, comitetele bisericesti au luat laudabila hotărâre, ca și pe viitor să-și susțină școala și să-și țină învățător cu salariu cum îl cere legea Apponyi. Până aci toate ar fi bune și de laudă, însă trebuie să admira abnegațiunea și însușirea poporului, care de fapt se luptă mai mult pentru limbă și lege, decât pentru viață.

Aceste comune fiind comune de munte au un hotar mic și rău productiv. Cei mai buni economi, mai ales în anii acești din urmă, au fost siliți să-și cumpere bucate, dar apoi ceilalți, cari iarna-vara trăiesc numai din cumpărat. Isoară de câștig puține; prăsitul vitelor ce mai este, dar și acestea cu amar se cresc, când bietul țăran trebuie să ție umbra în arândă delă erar, ca vara în căldurile mari să-și poată adăposti vituța la umbra fagului, căci de nu vine gornicul și pozna-i gata.

Comunele avere nu au. Locuitorii plătesc darea de stat arunc comunal, aruncul pădurilor, aruncul comitatului, aruncul învățătorului, sidoxia, darea preo-

tului și altele mai știe sfântul, de care te și îngrozești — atâtea sunt.

Pot zice, că fiecare locuitor, care o căsuță și o grădiniță, plătește azi după darea dreaptă, ce-i vine după acestea încă 120—160 la sută alte aruncuri.

Lângă acestea mai pune anual încă alte necazuri ce mai are bietul țăran, mai o gloabă pentru vre-o capră, căci doamne blăstămate-s pe aici caprele, — mai un procent după vr'un mort, mai are la casă vr'un ospaț sau vre-o pomeană și Doamne la de acestea Românul nostru cu toată sărăcia lui risipitor mai este; își vinde ce are la casă ori scoate bani pe camătă numai »să nu rămâie de rușine«. Azi ce pri vește bășitul, am ajuns mai rău decât cum zice cântecul: »Munții noștri au poartă noi umblăm din poartă în poartă».

Dar văd că prea m'am abătut dela obiect. E vorba, că aceste două comune au hotărât susținerea școalelor lor confesionale după legea nouă. Eu nu cred însă că vor fi ele în stare a-și suporta sarcinile nouă.

Deoarece de unde nu-i, nici bunul Dumnezeu nu ia. De aceea sunt și eu de părerea celor ce au scris în obiectul acesta în »Gaz. Tr.«, ca să se înceapă lucrul de pe acum pe toate terenurile și cu deosebire băncile să fie razimul. Acolo, unde până acum nu s'a făcut — și Doamne în puține locuri s'a făcut — să se pună baza la fonduri pentru salarizarea învățătorilor, căci cu repartiția nu se va feri nici un învățător. Mai este câte-o comună de mai are câte un loc de grâu, de fân, sau vre-o pădure, să se dea în arândă mai cu praj la vr'un poporean mai cu dare de mână; pădurea — înțeleg părul — lemnul — să-o valorizeze și banii să fie depuși pentru creșterea fondului.

Cred, că nu numai băncile și acționarii vor fi cari vor sări în ajutorul școalelor, ci tot insul, fie cărturar sau plugar, care este fiu credincios al națiunii sale, va jertfi din al său după putință pentru a scăpa școalele noastre.

Cei chemați să se pună la muncă și mulțimea le va urma!

Niță lui Iuon.

ȘTIRILE ZILEI.

— 16 Februarie v.

Goană contra tricolorului. Ni-se comunică un cas ce numai la noi se poate întâmpla. Zilele trecute s'a înmormântat d-na Olga Hertel, fiica profesorului Iuliu Römer din Brașov. A fost o înmormântare mare și frumoasă. Din acest prilej dureros au sosit din diferite părți ale țării condolențe și cununi în semn de doliu pentru prea de timpuriu decedată. Intre numărătoarele cununi depuse pe cociug a fost și una trimisă din partea unei familii din România, împodobită cu trei-culorul regatului. Organului poliției, chemat să susțină la astfel de ocațiuni ordinea, i-au fost însă colorile nevinovate un spin în ochi și fără a ține cont de doliul profund al familiei și a mulțimei ce venise, să conducă la ultimul lăcaș pe răposata, — a confiscat tricolorul regatului vecin ce alărna de cumună, când a pornit conductul.

Isprăvuri de aceste s'au mai întâmplat aici. Ne aducem aminte că chiar în locuința mortului, până când încă nu era mișcat din loc, a fost confiscată o cunună tricoloră venită tot din România. N'a fost

atunci cruțat nici sanctuarul locuinței mortului. Aceasta s'a întâmplat la înmormântarea bancherului Constantin Steriu. Deosebirea nu e mare. Cazul s'a repetat acum cu toate că de atunci am intrat în veacul al douăzecelea. Barbarie atunci, barbarie acum! Trist este însă că unele organe ale poliției din acest oraș, vechiu centru de cultură german și român, se pretează la asemenea năzdrăvănii.

Alegere de protopresbiter. La alegerea de protopresbiter pentru tractul Hațegului, săvârșită Joi, a întrunit d-l Dr. Cornel Popescu, paroh în Deva, 61 voturi, și Ioan Popovici paroh în Ghelmar, 4 voturi.

Formarea de tovarășii sătești. D-nul Vas. C. Osvadă întemeietorul »Centralei Tovărășilor« sătești la noi, scrie »Libertatea«, va pleca în zilele acestea, însoțit și de alți amici dela Orăștie ai mișcării economice pornite pentru formarea de tovarășii sătești, — să facă apostolie și cu graiul viu pentru cele două așezăminte economice înființate la Orăștie: Centrala și Asigurarea vitelor. Dumineca viitoare, în 8 Martie n. va avea loc întâia adunare de acest fel la Sebeșul-săsesc, la oarele 1 1/2 d. m. în o sală a școalei sau alt loc potrivit. Vor eși din partea »Centralei« și a »Asigurării vitelor« d-nii Vasile C. Osvadă și pr. Ioan Moța, poate și alții, ținând poporului ce se va aduna, prelegeri asupra celor două așezăminte înființate spre folosul lui și dând toate lămuririle de lipsă despre ele.

Cununie. D-șoara Maria Negură și d-l Vasile Călugăr, sergent-major în regimentul de inf. 50, ne anunță cununia lor, care se va celebra Duminecă în 1 Martie st. n. a. c. în biserica sf. Adormiri din Brașovul-vechiu.

Pentru masa studenților români din Brașov au dăruit d-l George Stroie din Ploesti în amintirea fratelui său Eremie Stroie fost elev în clasa a V-a gimnazială suma de 20 cor. — Cu lista de contribuție (colectant Iancu Conciatu cl. II. com.) au intrat următoarele contribuții: Cassa de păstrare »Nera«, cor. 25. Daniel Pistrilă, cor. 2. N. N. 40 bani. Nicolae Popști, c. 1. I. Moldovan, cor. 5. Vuc Buhoiu, cor. 1. Isaia Iovescu, cor. 1. Mateiu Baba, cor. 1. Dr. S. Vladone, cor. 6. Nicolae Olariu, cor. 1. Daniil Verendeau, cor. 1.20. Păun Lica-rețiu, 80 bani. George Straiu, 40 bani. Roman Chetrinescu, cor. 1. Mihail Andreiu, cor. 1. Aurel Simtion, cor. 1. Total: 48 cor. 80 bani.

Primească generoșii donatori cele mai călduroase mulțămite. — Direcțiunea gimnaziului gr. or. român din Brașov.

Serată Wagner. Societatea filarmonică din Brașov aranjează în 12 Martie n. o serată wagneriană. Se vor executa ouvertura operi »Der fliegende Holländer«, scene din opera »Parsifal« și de încheiere »Einzug der Gäste auf der Wartburg«.

Pentru țărani din Ugra. Măne la oarele 2 p. m., se va da în sala Teatrului Național din Iași un mare festival național, pentru ajutorarea țărănilor condamnați din Ugra, cu binevoitorul concurs al d-nelor Sofia Teodoreanu și E. Momuleanu, a d-rei Anicuța Cărbă și al d-lor N. Iorga, T. T. Burada, Caudella, It. Vlăduțu, I. Profir și Al. Zirra.

Numire. Tribunalul regesc din Bistrița a numit pentru reionul său interpret sta-

dramei muzicale Lohengrin de Richard Wagner.

În partea primă a suitii Peer Gynt, intitulată »Răpirea miresei« țipetele desperate ale fecioarei ce se vede depărtată pentru totdeauna de tatăl său, de coliba în care crescuse, sunt redată cu multă plasticitate la instrumentele de alamă într'un crescendo brusc, și ne prezintă pe Grieg ca un colorist de cea mai înaltă valoare muzicală.

Partea II-a e un »Dans arab« o piesă caracteristică scrisă în Allegretto vivace, care începe în terțe de piculină, susținute cu multă originalitate în acompaniament de triangu și timpane, după care motivul se deslănțuiește la instrumentele de coarde, și încetul cu încetul se pierde, dându-ți impresia unei caravane ce se depărtează. Partea III-a e »Întorcerea în patrie a lui Peer Gynt«, într'o noapte furtunoasă pe mare, scrisă în fa minor Allegro molto agitato, cu interesante efecte orchestrale onomatopoeice. Dar partea sublimă în această suită e »Cântecul Solvejgei« în la minor.

Frumoasa pescăriță răpită din sânul naturii, în care se desvoltase, desprețuind zidurile aurite ale castelului, în care sta

închisă, în care soarele care odinioară scâldea în razele sale părul ei negru, ondulat, căzut neregulat pe spate, abia-și furișează câte o palidă rază, plânge reamintindu-și de iubirea bătrânului ei tată, de stâncile pitorești acoperite cu brazi seculari, plânge de dorul luciului mării, care o legănase de atâtea ori în barca lor vechi și scorburoasă, lăsând-o pradă dulcilor visări.

Intr'o unitate perfectă, cu o interpretare în adevăr artistică, violinele prime ne redau cu multă căldură într'un andante dureros, dorurile nostalgice ale principesei prizoniere, regretele unor timpuri de desăvârșită mulțumire sufletească ce apar în pragul amintirii într'o aureolă cu atât mai frumoasă cu cât au trecut pentru totdeauna.

Motivul melodic e atât de sugestiv, în cât transpune sufletul auditorului în aceiași stare sufletească, ce a încercat-o maestrul în sublimele momente ale concepțiunei unui asemenea tezaur.

Din muzica lui Grieg reiasă însușirile psihice și etnice ale poporului său. Din faimosul concert pentru piano în la minor din duloasa suită Holberg din celebra sonată pentru Cello, din toate acele »Lieder«

de cel mai desăvârșit lirism, răsare vioiciune, energie, curăție sufletească, iubire pentru frumos și o pasiune împinsă până la paroxism pentru ființele și natura, în mijlocul căreia a trăit, care constituie o parte din »Eul« norvegianului și cari sunt în trăsuri generale notele caracteristice ale bravului popor norvegian».

Nicolae M. Strajan.

Leon Tolstoy.

Amintiri din copilărie.

Profesorul nostru Carol Ivanici.

(Fine.)

Une-ori, sături de a mai alerga pe jos prin sala de mâncare, ne urcam în vârful degetelor și ne apropiam încet ca să primim în clasă: Carol Ivanici era ca în totdeauna singur, pe scaunul său și cetind una dintre cărțile favorite cu o expresie de pace și solemnitate. Il surprindeam uneori fără să cetească: ochelarii alunecaseră spre vârful nasului încovoiat; ochii săi albaștrii, pe jumătate deschiși, priveau cu o

1) Pronunță Pir Ghiut.

2) Pronunță Solvigai.

bil de limba germană și română pe avocatul din Bistrița Dr. Israel Scherf. Ferice de Bistrițeni și de locuitorii ținutului acestuia!

Victima automobilului princiar. Din București se anunță că starea copilului Ionel Dobrea, victima automobilului princiar, continuă a fi gravă. Din cauza loviturii puternice ce a primit în frunte, s'a produs o fractură a bazei craniului. Copilul se află într-o somnolență continuă și are dese emorragii nasale și faringiale. Cu toată starea gravă în care se află el, d-l prof. Dr. Toma Ionescu și d-l Dr. Iacobovici au speranțe mari că copilul va scăpa cu viață. Prințesa Maria a vizitat erii din nou pe copilul Ioan Dobrea. Lângă patul micului suferind se afla în momentul acela și muma copilului, care de trei zile nu s'a despărțit decât câteva ore de pat. Prințesa Maria s'a dus la nenorocita muma și strângându-i mâna a mângăiat-o pe față, spunându-i să aibă speranțe deoarece copilul se va face bine. Scena aceasta a mișcat pe medici și pe toți cei cari se aflau în sală. Prințesa Maria a părăsit pe bolnav și a anunțat că va veni și astăzi. La plecare prințesa a rugat stăruitor să fie avizată prin telefon cât mai des de starea copilului.

Distincția. M. S. Regele Carol a conferit Excelenței Sale d-lui George baron Vasile, mareșal al țării Bucovina, crucea mare a ordinului românesc »Steaua României«.

Timbre jubilar. Administrația poștelor austriece a emis cu ocazia jubileului de 60 de ani a împăratului Francisc Iosif I. timbre speciale, cari circulă dela începutul anului 1908. După ce timbrele au fost împărțite birourilor de poștă, s'a observat că nu convin, fiindcă se poate șterge de pe ele stampila postală. De aceea în scurt timp vor fi emise noi timbre jubilar.

Atac hoțesc în tren. În noaptea de 26 l. c. pe linia Przemyl—Neu—Zagora s'a comis un îndrăzneț furt. Doi indivizi intrară într'un cupeu și cu oare-care bunăvoință de gentilomi îmbătară pe un pasager cu rachiul preparat și apoi fiind acesta amețit îl jefuiră de-abinele. Dar ei nu se mulțumiră cu atâta, ci-l aruncară pe nenorocitul din cupeu, carele căzu în zăpadă, vezi bine, că se va fi trezit ușurat la pungă.

Contra masacrelor în Macedonia. Ambasadorul Germaniei la Londra, contele Wolff-Metternich, a declarat că Germania speră că cel puțin acum, marile puteri vor face demersuri serioase pe lângă Poartă, ca să pună capăt masacrelor din Macedonia.

Furtuni în Elveția. Din Zürich se anunță, că de trei zile sunt mari furtuni și viscole în Elveția. O lavină enormă s'a rostogolit la Clernith, distrugând multe acoperimente și case. Mai multe sute de arbori au fost desrădăcinați și purtați pe o distanță de 20—30 metri. Pagubele sunt foarte mari. Asemenea accidente s'au întâmplat și la Valice. Circulația este întreruptă în multe părți.

În Cafeneaua Elitè cântă începând de astăzi seara capela națională din Budapesta sub conducerea faimosului primaș Bogár Vince.

Avis. Măne va fi deschisă în Brașov-Cetate numai farmacia d-lui Neustädter din Târgul Grăului.

expresiune curioasă și buzele lui surideau trist. În odaia tăcută nu se auzia decât șgomotul uniform al respirației lui și tic-tacul ceasornicului.

Se întâmplă că nu-și da seamă că eram acolo, iar eu rămăneam acolo la ușa și mă gândeam: Bietul, bietul bătrân! Noi ceilalți, copiii, noi suntem mulți, noi ne jucăm, ne petrecem, iar el, el e singur și nimenea nu-l giugiulește. Are dreptate când spune, că el e orfan. Și povestea lui, cât e de grozavă! Imi amintesc, că odată a spus-o lui Kolia. E grozav să fi în situația lui. Mi-era așa de milă, că mă duceam la el și-l apucam mâinile zicând: »Dragă Carol Ivanici!« Ii plăcea asta; întotdeauna mă mângăia și se vedea că era mișcat.

Pe al doilea perete al clasei erau atârnată hărți geografice aproape cu desăvârșire spintecate, dar lipite iar la loc de Carol Ivanici. Pe al treilea perete, în care se găsea și ușa, erau atârnată de o parte două linii: una crestată toată, asta era a noastră, cealaltă nouă nouă, a lui, care slujea mai mult să ne iutească pe noi de cât să tragă linii. De cealaltă parte a ușii era o tablă neagră, pe care greșele noastre cele mari erau însemnate prin cercuri, iar cele mici prin cruci. La stânga tablei era

O specialitate austriacă. Pentru cei ce sufer de stomac se recomandă folosirea prafurilor veritabilei Seidlitz ale lui Moll, ca o doftorie de casă probată ce întărește stomacul și promovează mistuirea. O cutie 2 cor. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul A. Moll, Iferantului curții c. și r. Wien I. Tuchlauben 9. În depozitele din provincie să se ceară expres preparatul Moll, cu marca de scut și subscriere. — (5)

Cugetări.

De Tolstoy.

Omul iubește nu pentru-că acesta este interesul său de a jubi pe cutare sau pe cutare, ci pentru-că iubirea este esența sufletului său, pentru-că el nu poate să nu iubească.

Precum o lumânare aprinde pe alta și mii de lumânări se aprind, tot ast-fel o inimă aprinde pe alta și mii de inimi se aprind.

Înainte de a face bine trebuie să încetezi de a face rău.

Nu e măsură în facerea de bine.

Nu se poate zice: Cutare a făcut destul bine, altul mai puțin. Văduva, care dăruiește cel din urmă obol al său, dă mai mult decât bogatul care dăruiește milioane.

Fluviul cel mai abundent nu poate să adauge nici o picătură la un vas plin.

Cineva îți va zice o vorbă urată. Nu-i răspunde și are să roșească singur.

Spicuri.

Episod din criza americană.

În Statele-Unite lupta devine tot mai crâncenă între patroni și muncitori.

Asociația națională a patronilor a format în acest scop un fond de un milion și jumătate dolari (7,500,000 lei) pentru a putea purta cu succes timp de trei ani războiul împotriva Uniunii muncii, adecă a sindicatelor.

Se zice apoi că acest fond n'ar fi destinat să învingă corupând, ci luminând opinia publică asupra primejdiei sindicalismului muncitoresc.

Pressa americană însă e mai mult favorabilă muncitorilor și e unanimă în a îndemna nu la luptă pe față între capitalul organizat și brațele sindicalizate, ci la o înțelegere care să dea pe cât se poate fie-căruiă ce i-se cuvine.

Din ale pressei.

Italia are 3330 publicații periodice (ziare, reviste etc.) Din acestea 134 apar zilnic. Organe clericale sunt 332; conservatoare 295 și 260 socialiste.

În Germania în cifră rotundă se tipăresc 5500 periodice, în Franța 2819, în Anglia 2500, în Austro-Ungaria 1200 (urmările libertăților de presă și a cautiunilor strașnice ce se cer) și numai 800 în marea Rusie. Elveția are pe jumătate cât Rusia.

În limba românească, începând cu Bucureștii și isprăvind cu Cleveland se tipăresc 565 publicații periodice. M.

unghiul, unde ne pune la pedeapsă în genunchi.

Cum imi amintesc și acum de acest unghi! Imi aduc aminte de ușa sobei și de ușa care era în ușa camerei și șgomotul pe care-l făcea mișcându-se. Une-ori eram în unghiul de atâta vreme că simțeam durere la spate și la genunchi. Imi ziceam atunci: »Carol Ivanici m'a uitat. El stă liniștit în fotoliul său moale și-și citește hidrostatica... Și eu?« Apoi pentru a-l face să-și aducă aminte de mine, deschideam și închideam ușor de tot ușa de la sobă sau făceam să cadă molozul de pe zid. Dacă din întâmplare bucata era prea mare și făcea un șgomot prea mare căzând, frica ce-o simțeam atunci era mai mare decât pedeapsa. Imi aruncam repede ochii spre Carol Ivanici: nu se mișcă; își ținea cartea și avea aerul că nu băgase nimic de seamă.

În mijlocul odăii era o masă acoperită cu o mușama văpsită în negru, ale cărei găuri descopereau marginile mesei pline de creștături de briceag. Împrejurul măsuței câte-va scăunele de lemn brut, lustruit de vreme. Al patrulea perete era ocupat de 3 ferestre. Iată vederea ce se arăta prin aceste ferestre. Drept de vale

Varietate.

Petru cel mare Țarul Rusiei.

Nu este sentiment mai înălțător nici ambiție mai îndreptățită — după legea firească — decât încrederea în forțele proprii, în individualitatea sa. Ce nedescrisă bucurie sufletească, o liniștire tîgnită, să strecoară în internul nostru prin convingerea: eu sunt singurul meu razim, nu sunt avizat la nimenea, și terenul pe care am pășit, nu se mișcă, ci e solid! el rezistă fără de frică.

Așa va fi cugetat Petru cel mare, când s'a îmbrăcat într'o zi, în haine de muncitor, și a lucrat necunoscut de nimenea întreaga zi, așteptând în liniște, ca să-i vie rîndul la plată, cu care și-a cumpărat o jumătate de caș și pâine și cu acestea a mers la Catherina și le-a pus pe masă, zicând: »Iată mîncă! Acestea după Dumnezeu, numai mînilor mele le pot mulțami; vezi, chiar de nu aș fi Țarul, te-aș putea ținea cu munca mînilor mele!«

Cine nu se simte ridicat în sufletul său, gândindu-se că și-a eluat prin propriile forțe dreptul de-a putea zice: »Nu este val, ce trece ca valul peste munca'mi rezistentă, ci este înălțarea sentimentului moral, care mi-a oțelit forțele, pentru a-mi fi eluat acest drept, ca să pot călca cu mîndrie pe pămîntul acesta, din care, deși e numai praf, fac parte, însă fac parte cu judecată și cu minte sănătoasă.«

(Lavaters Briefwechsel mit der Kaiserin von Russland, der Mutter Alexanders des I.)

trad. de Ifigenia.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta 29 Februarie. Primul orator în ședința de ieri a fost deputatul Dr. Aurel Vlad, care a vorbit contra proiectului Nagy, arătând că prin el se servesc interesele majorității în dauna unor clase sociale. Dr. Vlad spune că se întronează un absolutism parlamentar. Naționalitățile sunt gata să admită un proiect de revizuire, în interesul națiunii, nu însă un asemenea proiect creat pentru apăsarea minorității. Regulamentul nu poate fi o cauză pentru obstructionism, dar șovinismul, care caută să fie întronat prin lege, trebuie combătut. Guvernul coaliționist, dacă a avut această intenție dela început, de ce n'a declarat-o dela venirea sa. Vorbind de partidul naționalităților și de lealitatea lor își exprimă grija asupra reformei electorale și spune că nu va vota decât reforma care va introduce votul universal. Arată că regulamentul propus suprimă dreptul cuvântului în parlamentul ungar și va împiedica orice activitate rodnică. Propune de încheiere, ca să se emită o comisiune parlamentară, care să elaboreze un nou proiect de revizuire. Dep. Dr. Vlad a vorbit aproape 3 oare.

După o scurtă vorbire, rostită de dep. conte Wesselenyi contra proiectului, a luat cuvântul dep. naționalist slovac Skicsak, care acuză guvernul coaliționist că calcă în picioare cea mai elementară morală politică prin acest proiect. (Președintele l'chiamă la ordine). Face o paralelă între proiectul de acum și cel din 18 Noembrie, citând discursurile contelui Apponyi, Tisza și Andrassy. Vorbește de nevoia introducerii votului universal și zice că un partid, care vine la putere lepădându-se de propriile sale principii, trebuie să cadă. Se alătură la propunerea lui Vlad. După aceasta ședința s'a încheiat.

un drum din care cunoșteam fiecare făgaș și iubeam fie-care pietricică. De cealaltă parte a drumului aleia de tei răriți și îngrijiți, apoi livada mărginită de o parte de îngrăditura girezii, de altă parte cu pădurea, în lund de casa paznicului. Prin fereastra din dreapta se vedea un capăt al terasei pe care lumea de seamă ședea așteptând masa. Să întâmplă să privesc într'acolo în vreme ce Carol Ivanici imi corecta dictatul, și să observ părul negru al mamei apoi un spate, și să aud un șgomot amestecat, de voci și de risete. Eram așa de năcăjit, că nu puteam să fiu acolo, că mă gândeam: »Când voi fi mare n'am să mai fac lecții; în loc să învăț dialoguri nemțești, am să-mi trec toată vremea stînd cu acci pe cari îi iubesc. Năcăzul meu se schimba în intristare și rămăneam atât de absorbit (Dumnezeu știe pentru ce și la ce gândeam) că nu-l auzeam pe Carol Ivanici năcăjindu-se pentru greșelile mele de ortografie.

Carol Ivanici desbrăca halatul, lua o haină albastră, încrețită la umeri, își așeza cravata în fața oglinzii și ne conducea jos să zicem bună-ziuă mamei....

Trad. de M.

Budapesta, 29 Februarie. Comisiunea a IV-a verificatoare dietală a verificat în ședința sa de ieri mandatul dep. Dr. V. Lucaciu.

Budapesta, 29 Februarie. Cătră sfârșitul ședinței de ieri a avut loc un incident interesant. Dep. slovac Skicsak vorbind despre *partidul naționalităților*, mai mulți kossuthiști au strigat că acest partid nu există. Dr. Lucaciu a strigat: Aici este! (Erau 15 dep. naționaliști prezenți). S'a produs atunci un șgomot, care a durat câteva minute.

Agram, 29 Febr. Resultatul general final al alegerilor dietale este următorul: Au fost aleși 52 coaliționiști, 24 Starceviciani, restul alte fracțiuni.

Paris, 29 Februarie. Se telegrafiază din Madrid că poliția a descoperit o *conspirație pentru asasinarea regelui Alfons*. La o serbare, care a avut loc Sâmbătă, au fost arestați doi indivizi suspecti cari căutau să se apropie prea mult de trăsura regală.

Teheran, 29 Februarie. Un *groasnic atentat s'a săvârșit eri încontra șachului Persiei*. Pe când șachul se plimba în automobil, s'au aruncat două bombe asupra vehiculului. Zeci de persoane din suită cari se aflau în 2 automobile au fost ucise sau grav rănite. Șoferul automobilului în care se afla șachul și călărețul care deschise cortegiul au fost uciși. Șachul a scăpat neatins. Au-oritațiile procedeză cu cea mai mare energie.

Bibliografie.

Zilele trecute a apărut în editura librăriei Ciurcu manualul didactic »Fizică și Chemie« pentru școalele populare lucrată pe baza noului plan ministerial de profesorii A. Ciortea și T. L. Blaga cu 89 ilustrațiuni în text. Prețul 70 fleri.

În institutul de arte grafice Minerva a apărut »Zari senine«, poezii de A. Măndru, format octav mare pe 150 pagini, hărțile fine, prețul cor. 1.50 plus 10 bani porto.

Mihai Eminescu. »Poezii«, c'o notiță biografică de Ioan Sănuțulescu. Ediția II, completată și adăugită. Prețul 2 lei. Porto 10 bani.

Octavian Goga. »Poezii«, premiate de Academie. În Biblioteca pentru toți sub numărul 286—287. Prețul 60 bani. Porto 5 bani.

Haralamb Lecca. »Femeea îndărătnică«, comedie în 5 acte, tradusă după Shakespeare. (În Biblioteca pentru toți. No. 284. Prețul 30 bani. Porto 5 bani.

Vasile C. Osvadă. »Băncile populare din România«. Cu un adaos informativ. Prețul 1 coroană.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Braniceu.

Emulsiunea Scott

are o influință extraordinară de întărire asupra întregului organism, vindecă și întărește plămâni, tusea și răceala, fie cât de îndelungate se vindecă în scurt timp, folosindu-se

Emulsiunea lui Scott

și celui ce suferă de plămâni aduce ușurință Emulsiunea lui Scott, dacă cura s'a început la vreme, adeseori și însănătoșare deplină.

Veritabilă numai cu marca pescarului: ca semn de garanție a procedurii lui Scott.

Prețul unei sticle originale 2 coroane 50 bani. Se capătă în toate farmaciile.

KALOGÉN
BRÁZAY.SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

Cărți de rugăciuni.

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca, cu aprobarea Consistoriului Arhiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuți cuprindând diferite rugăciuni: rugăciunea de seară, cântărea de laudă pentru sfânta Naștere. Rugăciunile în zilele de peste săptămână. Liturgia de Duminică. Acatistul bu-nevestiri. Canone. Rugăciuni de pre-gătire pentru mărturisire. Rugăciunile din săptămâna luminată. Rugăciunile din ziua Nașterii Domnului. Rugă-eluni de cuprins felurit etc.

Tote aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxoase. Tote însă sunt foarte frumoase și elegante. Prețul lor e felurit.

Curte de rugăciune de Calistrat Cora sunt cu: Cor. 1-40, 1-60, 1-80, 2-40, 2-60, 7—, 8-40.

Lauda lui Dumnezeu: costă —90, —60, 1-80, 2-10, 2-65, 2-80, 3-10, 3-50

Cheia Răului costă: —75, 1-20, 1-40, 2—, 3-50.

Versurile nașterii Domnului nostru Isus Christos, . . . —12.

Visul Nașcătoarei de D-zeu —12.

Sonorul său frumos răsună în tō-rele plânso-cântării la mormântul Domnului nostru Isus Christos de Uce-nescu. 24.—

Epistolia a Domnului nostru Isus Christos, ce a trimis-o Dum-neșen din ceriu, —24

NOXIN

Se capătă în toate prăvăliile mai mari
The „NOXIN“ Co.

Londra:
E. C. 57. Chiswell Street
Vienna XVIII.:
Willy Weingartner
S mpey-Strasse 13
Telefon 22149.

Paris:
125. Rue Montmartre.

Budapesta, VI.:
Brüder Hochsinger.

Cereți și se trimite gratis și franco
Preșcurantul meu cel mare pentru ciasornice Precision cu prețurile fabricii:
Omega, Billodes, Intact, Schaffhauser, Graciosa, ciasornice veritabile Cocos de la 7 florini 50 cr. în sus.

JOHANN JORGO ciasornicar, c. și r. prețuitor jurat.
Wien III/4 Rennweg Nr. 75.

Casă de export pentru mărfuri d'aur și argint, atelier pentru fabricarea de ciasornice nouă și reparaturi de tot felul. În un ciasornic de buzunar se pune un retort cu 40 cr., un ciasornic elvețian de Nickel-Anker Roskopf 2 fl. Ciasornice de argint Remontoir dela 3 fl. 90 cr. în sus. Lanțuri de argint dela 1 fl. în sus. Inele cu briliante, ciasornice de aur pentru Domni și Dame Mare asortiment de ciasornice de părete dela 5 fl. în sus. Weker bune 1 fl. 20 cr. Pentru ciasornice ce se cumpără sau reparază se dă garanție reală. Inșelare eschisă. (3099,10—6.)

O recerință a frumsetei este Teintul frumos.

MARGIT-CREMA
a lui FÖLDES.

MARGIT-CRÈME este un cosmetic cu deosebire fin și plăcut, care netezește fața în scurt timp face pielea moale ca catifeaua, în 10—20 zile. Dispare cu desăvârșire piștrui, petele de ficat și orice necurătenie a feței.

O particularitate avantajoasă a Crèmei este că nu face pielea lucie ca alte crême, din contră dispare lustrul, se poate folosi peste zi. Avantagiul principal că nu conține argint viu sau plumb.

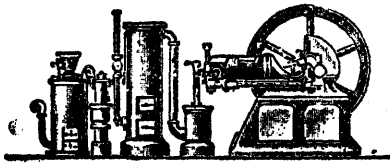
Prețul unui borcan mare 2 cor., borcan mic 1 cor. Margit Pasta de dinti 1 cor. Apă de obraz 1 cor.

Deposit principal în Brașov: Kellemen Ferencz; Klein Victor; Kugler Rez-ő; Lang & Theil drog.; C. H. Neustädter drog.; Neustädter Jenő, Oberth Henrick, Roth Victor, Stenner Frigyes.

În Sighișoara: A. V. Langner, farm.; Teutsch & Tartler, drog.
Producător: **CLEMENS v. FÖLDES**, farmacist în Arad.
Comandă de 6 cor. să trimit franco.

Practicantii cari știu bine limba română și germană se primesc imediat la VALUTA BANK, societate pe acții în Budapesta, Váci-körut 48.

Puterea motrice cea mai sigură și perfectă!
Fabricat de rangul prim
Motoare pentru sorbirea gazelor
SAUGGAS-MOTORE

Intrebuințate la încălzirea cu Antracit, Kooks, precum și cărbuni de lemn. Funcționarea cea mai lefină și regulată.

Cea mai sigură !!! GARANȚIE !!! Spese de funcționat ca 1—2 bani de HP.

Permanent în deposit: Motoare de ulei și Benzin. Locomobile și Garnituri de îmblățit.

— Condițiuni favorabile de plată. —
B. DÉNES, Motor- Budapest, V.
specialist, Lipót-körut 15.

Preț curent și devis gratis!
(34,5—20).

Pilule purgative zaharisite
ale lui
Philipp Neustein.

(Pilule Elisabeth a lui Neustein.)

Sunt a se prefera preparat-ilor similare în toată privința. Aceste pilule nu conțin substanțe stricicioase. Se folosesc cu cel mai mare efect la boala de pân-teca sunt ușor purgative, curăță sângele. Foarte folositoare și nevătămatoare la

Constipații,

care este cauza multor boale. Zaharisite le dau bucurios și copii.

O cutie cu 15 Pilule costă numai 30 b. 1 Sul cu 6 cutii care conțin 120 Pilule costă numai 2 cor. La trimiterea prețului de 2 cor. se expediază 1 Sul franco.

Atențiune! A se feri de imitații. Să se ceară Pilule purgative ale lui Philipp Neustein. Veritabile numai când cutia este provăzută cu instrucțiune și cu marca protocolată de seut, cu tipar roșu și negru Sf. Leopold și subscrierea „Philipp Neustein, farmacie“. Invăliatoarele scutite de tribunalul comercial sunt subsemnate cu firma noastră

Farmacia **Philipp Neustein** la „Sf. Leopold“, WIEN I Plankengasse 6. Se capătă în toate farmaciile. (2325,11—10.)

Vite nobilitate liferează cu garanție, asortiment bogat de tot soiul, firmă de mulți ani recunoscută ca prima și foarte solidă:

Prima Pepinerie cu vite nobilitate de pe Târnava.

Proprietar, **FR. CASPARI**, Mediaș [Ardeal].

Cereți Catalogul prețurilor!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țerei. Fiecare proprietar de vii se poate convinge, înainte de a comanda de soliditatea firmei adresându-se verbal sau în scris la vre-o persoană cunoscută. (3012,36—47.)

ANUNCUR
(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrierilor administrațiilor. În cazul publicării unui anunciu mai mult se odată se face scădemēt care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui **MUSCHONG** din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel liferează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC
natural, chemic foarte curat, fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Băile dela Buziaș renvite în toată lumea pentru fabricarea de apă gazoasă, bărioimurilor, și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat artificial și puțin spornic.

Serviciu demn de încredere și conselțios

Apă minerală și apă vindecătoare

în sticle de 1/1 și 1/2 litru.

Cu succes miraculos la suferințe de inimă, rinichi și băgioă.

Apă de masă de rangul întâiu!!

Informații se dau cu plăcere din partea Muschong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser-Verzand in Buziasfürdő.

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIASFÜRDÖ**. Inter. Telef. 18.

Se caută reprezentanți locali abili.

Numai sticle c. numele **SICULA** sunt veritabile

Apa de isvor **SICULIA** din Málnás.

Cea mai bună apă vindecătoare și recortoare.

Dispare imediat a creala.

Ne-intrecută pentru escitar a apetitului și ușurarea flegmei.

Intreco toate apele minerale în casuri de carar al gâtului, a organelor de respirație, plămâni, stomac intestine, rinichi, beșică.

DEPOU principal pentru Ungaria:

BÁRZAY KÁLMÁN,
Bpest, József-körut 37.
Telephon Nr. 59—64

Se capătă în toate farmaciile Drogerie și prăvăliile de delicioase.

Regele borvizului sărat